

Datum
2021-04-06

Mottagare
Justitiedepartementet
103 33 STOCKHOLM

Diarienummer
2021-3351-2

Er referens
Ju2021/00584

Promemorian Ds 2021:5 Genomförande av EU:s direktiv om finansiell information

Säkerhetspolisen har följande synpunkter på förslagen i betänkandet.

Avsnitt 4.2 Behöriga myndigheter och överväganden om deras åtkomst till uppgifter

Säkerhetspolisen skulle ha nytta av att få tillgång till uppgifter i konto- och värdefackssystemet vid utredningar om terroristbrott i underrättelseverksamhet på så sätt som föreslås i promemorian. Åtkomst till konto- och värdefackssystemet utgör i normalfallet ett förstadium till en finansiell utredning, men det kan också finnas fall där utfallet från en fråga till systemet kan ha ett värde utan att en omfattande finansiell utredning initieras. Exempelvis kan utfallet tänkas styrka en aktörs administrativa koppling till Sverige.

Säkerhetspolisen ställer sig därför positiv till att utses till behörig myndighet enligt artikel 3.1 i direktivet, med den reservationen att myndigheten motsätter sig att hantera inkomna begäranden från Europol (se vidare angående avsnitt 7).

Avsnitt 4.5 Överväganden om dataskyddsreglering

Den aggregerade informationen om Säkerhetspolisens sökningar kan antas ha ett högt skyddsvärde. Säkerhetspolisen instämmer därför i förslaget i promemorian om att myndigheten själv ska föra loggen över sökningarna.

Avsnitt 6 Överväganden – utbyte av finansiell information

Utbytet av information mellan Säkerhetspolisen och FIPO fungerar i dagsläget på ett tillfredställande sätt. Säkerhetspolisen delar därför slutsatsen i promemorian att det inte finns någon anledning att utse Säkerhetspolisen till behörig myndighet för utbyte av finansiell information enligt artikel 3.2 i direktivet.

Datum

2021-04-06

Diarienummer

2021-3351-2

Avsnitt 7 Informationsutbyte med Europol

Säkerhetspolisen ifrågasätter behovet av och lämpligheten i att myndigheten föreslås ges tillgång till uppgifter i konto- och värdefacksystemet för att kunna besvara en begäran från Europol. Säkerhetspolisens verksamhet syftar till att skydda den nationella säkerheten, vilket är medlemsstaternas eget ansvar enligt artikel 4(2) i EU-fördraget. Att ålägga Säkerhetspolisen skyldigheter i förhållande till EU:s institutioner och organ riskerar att på sikt utarma denna grundläggande princip.

Av artikel 11 i direktivet framgår att varje medlemsstat ska säkerställa att dess behöriga myndigheter har rätt att genom den nationella Europolheten eller, om den medlemsstaten tillåter det, via direkta kontakter med Europol besvara vederbörligen motiverade begäranden avseende uppgifter om bankkonton som gjorts av Europol.

Säkerhetspolisen ifrågasätter om bestämmelsen verkligen ska tolkas på så sätt att det är ett krav att varje enskild behörig myndighet ska kunna söka i systemet i syfte att kunna besvara en begäran. I artikel 11 i direktivet görs nämligen även en hänvisning till artikel 7(6) i Europolförordningen. Syftet med hänvisningen torde vara att endast sådana behöriga myndigheter som tillåts ha direktkontakt med Europol enligt artikel 7(5-6) i Europolförordningen ska besvara en begäran enligt artikel 11 i direktivet och att en begäran i övriga fall ska besvaras av den nationella Europolheten. Detta synsätt överensstämmer med det som står i avsnitt 20 i preambeln till direktivet. Där framgår att medlemsstaterna bör säkerställa att deras nationella Europolheten, och i förekommande fall, deras utsedda behöriga myndigheter har rätt att besvara Europols begäranden om uppgifter om bankkonton. I den engelska versionen av direktivet översätts ”i förekommande fall” med ”where appropriate”. Som framgår av promemorian finns det idag ingen rätt för Säkerhetspolisen att lämna ut uppgifter som hämtas ur konto- och värdefacksystemet direkt till Europol och någon sådan rätt föreslås inte heller införas (se s.178 i promemorian).

Mot bakgrund av vad som anförts ovan är det Säkerhetspolisens uppfattning att det är Polismyndigheten, i egenskap av Sveriges nationella Europolheten, som bör genomföra sökningar i konto- och värdepapperssystemet och besvara en begäran från Europol oavsett om den inkommer till Polismyndigheten eller till Säkerhetspolisen. Därmed finns det inget behov för Säkerhetspolisen att kunna inhämta uppgifter från konto- och värdefacksystemet i detta syfte.

Detta yttrande har beslutats av säkerhetspolischefen Klas Friberg. Verksjuristen Carl Rundström har varit föredragande.